

סח:

עין משפט
ור מצוה

מרוכה פרק שביעי בבא קמא

מסורת הש"ס

ג א מ"י פ"ד מה' הל' ג
ה' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
הל' ג טו"ט' ח"מ פ"י
שם ט"ב"ה:
ג ב מ"י פ"ט מה' הל'
ג' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
הל' ג טו"ט' ח"מ פ"י
שם ט"ב"ה:
ג ב מ"י פ"ט מה' הל'
ג' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
הל' ג טו"ט' ח"מ פ"י
שם ט"ב"ה:

גניבה בנפש תוביה. וא"ת גניבה בנפש שאני דלא איתקש לטביחה וי"ל דהכא נמי לא איתקש לטביחה אלא כלא היקישא יליף לה מטביחה ולהכי קאמר ר' יוחנן דלדרכה אית לן למילף מכיחה ממכירה: **רבי** יוחנן סבר חיוביה בין לפני יאוש בין לאחר יאוש. תימה ללכאורה קי"ל כרבה דיאוש כדי קני וקי"ל כר' יוחנן דנבי קי"ל דחיוביה חף לאחר יאוש ואמאי חייב אחר יאוש כיון דיאוש קני שלו הוא טובא ושלו הוא מוכר וי"ל דאפשר דלא קי"ל לא כרבה ולא כר' יוחנן דכמה אמוראי נחלקו בשני אלו הדברים:

הוא דאמי בצנועין. וא"ת והא לטועים מחללי חף אחר יאוש דהא סתם גניבה היא יאוש בעלים כרבה דר"ש^ט ח"כ קסברי לטועין דיאוש לא קני ור"ל מודה דאין יכול להקדיש אחר היאוש דסברי יאוש קונה וי"ת דהוי יאוש שלא מדעת שאינם יודעים אם לקטו אם לאו הא גני תמרי דזיקא אמרי' באלו מליאות (ב"מ ד' כג: ושם^י) כיון דשמייה דנמרי תשיב יאוש מדעת וי"ל דהכא לא סתם כולי האי שילקטו שיראים מן הצעלים ולא דמי לתמרי דזיקא וחשיב יאוש שלא מדעת ואפי' יאוש שלא מדעת הוי יאוש איכא למימר לטועין סברי כר"ש דאמר דסתם גניבה לא הוי יאוש בעלים וא"ת והכי מדה הקדש לחילול שכמו שיכול לחלל מה שצד חבירו קן יכול להקדיש והלא אפי' שאין יכול להקדיש פירות של חבירו יכול לחלל הקדש על חבירו דמשמע דגיש האשה רבה (בבבא ד' פ"ג.) דקאמר אי קדושת דמים משום דכידו לפדותו ואי קדושת הגוף אי דידיה כו' משמע דבקדושת דמים אין חילוק בין דידיה לחבירה וי"ל דלא דמי דהקדש מאחר שהוקדש יא' מרשות בעלים וכמו שהבעלים יכולין לפדותו כמו קן אחר אבל כרס רבני^ט הצעלים זכאים לאוכלה בירושלים וא"ת אחתי הרי יכול לחלל מעשר שני של חבירו דאמרין כפרק האיש מקדש וקדושין

דע שפסס גניב. מיד ממילאשין ואם מוכרן גנב לאחר מיד קנה דאיכא תרמי יאוש ושינוי רשות. וממאי שהרי אמרה תורה גנב ומכר משלם ד' וה' והא דלמא לא אייאוש מרה ולאו מכירה היא: **אלא לאו משום דפסס גניבה יאוש בעלים היא.** אלמא מדליף ר' אלעזר טעמא מהאי ש"מ כרס ששט ס"ל דאי שמענא ליה למרה כדדיא דלא אייאש פטור המוכר מד' וה': **ודלמא.** חייביה רחמנא ואפי' דלא אייאוש. לרי"א פריך דליף מהכא יאוש לטמס גניבה: **ודלמא דשמעיניה דאיאש.**

דהכי משמע קרא אכל סתם גניבה לא חילף מינה: **גניבס בנפש.** הגונב נפש ומכרו אין כלאן יאוש שאין אדם ממילאש על עצמו ורחמנא חייביה אפי' דלא אהנו מעשיו: **לאחר יאוש פלי.** מי ק"ל יאוש גרדא קני כרס ושלו טובא ומוכר או דלמא יאוש לא קני וי"ש דלאחר יאוש מחיב דאהנו מעשיו: **גנב וסקדיש משלם כפל.** לבעלים: **ואינו משלם ד' וה'.** דהא כי טעמ דהקדש טעמ ורעהו אמר רחמנא ישלם שנים לרעהו ולא להקדש וכיון דפטריה מכלל מו לא מחיב צנטיחה ומכירה דתשלומי ארבעה וחמשה אמר רחמנא ולא שלשה וארבעה וכי מדליח כפל מיניהו הוו ליה שלשה וארבעה: **מה ציטו שלו חף כל שלו גרסי:** **סקדישו בעלים.** ולעולם לפני יאוש: **הוא דאמר.** ר"ל דמלמא כשהקדישוהו בעלים: **סבר לה לטועין.** דלמרינן לקמן (ד' פ"ג.) ככרס רבני הלטועים מניסין כו'. בני אדם חסידים שרוזין לטקל ידי כל אדם מן העבירה כשיש להן כרס רבני וחוששין שמה אוכלין ממנו טובא דרכים בלא פדיון: **מניסין פטום ואומרים כל בללקט מזה.** כל מה שלקטו בני אדם הינם מכאן יהא מחולל. אלמא אפי' דלימיה צרומייהו מפרק ומפיס ליה למעות בקדושה: **והרי חזרה קרן לבעלים.** אי כשהקדישו בעלים כפל אמאי משלם הרי חזרה קרן לידם דאקדשוהו כל היכא דלמיה וכפל לא מחיב אלא כשנמלאת ביד גנב שצאו עדים כדמצינ^ט אם המלא ממלא כדו: **כשעמד בדין.** שאלו עדים קודם שהקדישוהו בעלים: **בקאות**

למילתיה וטבח ומכר הוה ליה גולן וגולן אינו משלם תשלומי ארבעה וחמשה חייב

דף ט: ושם) אין לוקחין בהמה טמאה עבדים וקרקעות ממועות מעשר שני ואם לקח יאכל כנגדן בירושלים ופרך אמאי יחזרו דמים למקומן ומשני ככרס אלמא מחללין מעות שביד המוכר וי"ל דהתם הוי כמו גולן דלא לא כרס הוי המקח חוזר בו והוי כמו גולן ולא נתייאשו הצעלים ולכנועין דהכא אי נמי התם קנסא בעלמא וכן משמע התם מחוק הסוגיא ומיהו כפרק לולב הגזול (סו"ה ד' ג:.) ושם) משמע שיכול אדם לחלל [דמין] פירות שביעית של חבירו שלא מדעתו דמיתא אין מוסקין דמי פירות שביעית לעם הארץ ויחר ממון שלש סעודות ואם מסר אומר הרי מעות הללו מחוללין על פירות שיש לי בתוך בימי וכן ואוכלן צמורת שביעית וי"ל דאפקינהו רבנן מרשות עם הארץ כדי שלא יהא נכסל ואוקמינהו ברשות זה שיכול לחלל דהפקר צ"ד הפקר ומיהו קשה דכפ"ק דכנורות (דף י"א.) ושם ד"ה הפה"ה) משמע דהפודה פטור חמור של חבירו פדיונו פדוי ואפילו שלא מדעתו מדבעי ליה פדיונו פדוי לפודה או דלמא פדיונו פדוי לבעלים והי מדעת בעלים דומה היה פדיונו פדוי לבעלים ויש לומר דפטור חמור לא דמי לכרס רבני כיון דאסור בהנאה הוא כמו הקדש לענין זה שיכול כל אדם לפדותו ולא ממש אין כהקדש דבהקדש פשיטא לן דפדיונו פדוי לפודה וכפטור חמור מסקינן דפדוי לבעלים ומיהו דבר תימה דהכי מדמי הקדש כלל לחילול דלמא לא יוכל לחלל נטע רבני ומעשר שני של חבירו שלא מדעתו כיון דזכות הוא לו דזכין לאדם שלא בפניו דהא דמבעי לן בלאין בין המוכר (המ"ס ד' ט:.) החורס משלו על של חבירו לררך דעת בעלים או לאו היינו טעמא דקאמר התם דלמא ניחא ליה למעבד מלואה גממוניה אבל הכא ובי אין טוב להם למלקטים שחיללו אותם הבעלים ממה שיאכלו בלא חילול (וע' מוס' קדושין ט. ד"ה מתקין): **חייב**

א) נתיב ט: (לקמן ט:.)
ב) (לקמן ט:.) כ"מ ו' פ"ז
ט. חילין קלט. חמורה ט.
ט: ערכין ח. ע"ש.
ד) (לקמן ט:.) ט. מעשר שני
ט. כ"מ ו' א. ד) מעשר שני
פ"ה מ"א. ט) (לקמן ק:.)
ו) (שמות כג.) ו) (לקמן ק"ד.) ט) ו"ה חמור.
ט) אפי' דמיתון נבוא הוא
מ"מ הבעלים ט'. העתק
מחללי גרמאות.

תורה אור השלם

ו. ואיש כי יקדש את ביתו קדש ליה והעריבו הבדן בין טוב ובין רע כאשר תרדף אתו הבדן כן יקדש: ויקרא כו יד

גליון הש"ס

ג"ה ודלמא דסקדישוהו אריאש. ט' לקמן דף ק"ד פ"א חוב' ד"ה רבה אומר:

מוסף רש"י

גנב והקדיש ואחר כך טבח משלם תשלומי כפל. דכשנכסה חילין הוא, ואינו משלם תשלומי ארבעה וחמשה. דמי טעמ ומכר הקדש הוא, ואין תשלומי ארבעה וחמשה וסוגין כהקדש. כדלפינן כההיא (ט:.) ג' פ"ז ו' א. צא תן א"ל תן לו קרן וכל (בבבא ד' פ"ג.)